

Valtuustoaloite omaishoidon ja omaishoidon tuen kehittämisestä /Hollolan vihreä valtuustoryhmä

Ehdotamme, että Hollolan kunta perustaa työryhmän, joka ryhtyy pikaisesti miettimään Hollolan, muiden Päijät-Hämeen kuntien ja PHhyky:n kanssa yhdessä omaishoidontuen kehittämistä alueellamme saaden siitä huomattavia säästöjä ja vanhuksille ja omaishoidettaville onnellisempaa ja sujuvampaa arkea.

Lisäksi ehdotamme kehitystyötä kohdistuen omaishoitajien jaksamiseen ja lomiin.

Ehdotamme myös, että jokaiselle vanhukselle nimetä jonkun lähiomaisen, joka edesauttaisi sitä, ettei ketään vanhusta jätetä yksin sairautensa tai yksinäisyytensä kanssa.

Hollolan vihreä valtuustoryhmä 15.11.2021

Tuija Brax

Kristiina Vanhala-Selin

Jenna Parviainen

Teemu Laine

Matti Laurila

Viitteeksi laitamme faktaa kuntaliitosta ikäihmisten ja omaishoidettavien hyvinvoinnista sekä tilastotietoa. Kannamme huolta omaishoitajien asemasta ja ikääntymisestä sekä kotiasumisen tuesta tulevassa soteuudistuksessa sekä Hollolassa että koko Päijät-Hämeessä.

Kuntaliitto on ohjeistanut:

- Kunnan tärkeä tehtävä on sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisen lisäksi edistää iäkkäiden asukkaidensa hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä yhdessä muiden toimijoiden kanssa.
- Ikäystävällinen kunta luo mahdollisuudet hyvään elämään: Ikäystävällisessä kunnassa iäkkäiden asukkaiden toiveita ja tarpeita kuunnellaan, jotta heillä on mahdollisuus omannäköiseen elämään.
- Suurin osa iäkkäiden ihmisten käyttämistä palveluista on muita kuin sosiaali- ja terveyspalveluja. Kunta vaikuttaa merkittävästi siihen, mitä palveluja kunnassa on tarjolla ja miten helposti palveluja on saatavilla kuinka lähellä ja saavutettavissa palvelut ovat sekä kuinka selkeä ja toimiva kokonaisuus palveluista muodostuu.
- Palvelut voivat olla helposti saavutettavissa monin tavoin. Ne voivat sijaita fyysisesti lähellä, liikkua asiakkaan luokse tai olla sähköisinä paikasta riippumattomia. Vireä ja yhteisöllinen kunta on hyvä myös iäkkäille.

- Kun kunta panostaa yhdenvertaisesti asukkaidensa hyvinvointiin, myös iäkkäät pääsevät mukaan yhteisön elämään. Tunne osallisuudesta vahvistaa hyvinvointia ja ehkäisee yksinäisyyttä.
- Kunnan kannattaa järjestää asukkaille tiloja ja tapoja tehdä yhdessä ja kohdata toisiaan luoda kansalaisjärjestöille ja vapaaehtoistyölle hyvät edellytykset toimia alueella tarjota iäkkäille mahdollisuuksia opiskella, liikkua ja harrastaa kulttuuria kuulla iäkkäitä kunnallisessa päätöksenteossa, esimerkiksi kunnanvaltuustossa ja vanhusneuvostoissa ottaa huomioon päätösten vaikutukset ikäihmisiin.

Tutkimuksen mukaan vanhusten ensisijainen toive on kotona-asuminen, vaikka avuntarve olisi päivittäistä.

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki muodostuu tarvittavista palveluista hoidettavalle, omaishoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta, vapaista ja omaishoitajan hoitotehtävää tukevista palveluista.

Omaishoidon tukea haetaan hoidettavana olevan henkilön omaishoidon tuesta vastaavalta kunnalta tai kuntayhtymältä. Meillä yli 65-vuotiaiden päätökset tekee PHyky ja alle 65-vuotiaiden päätökset sosiaalitoimen vammaispalvelu. Lakisääteisesti palkkion taso määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden mukaan.

Hoitopalkkio on vähintään 300 euroa kuukaudessa. Jos omaishoitaja on hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana lyhytaikaisesti estynyt tekemästä omaa tai toisen työtä, palkkio on vähintään 600 euroa kuukaudessa.

Meillä omaishoidontuki on joko 413,45 tai 826,90 euroa / kk / omaishoidettava. Jos/kun kehitämme omaishoidontukea, olemme valmiita myös miettimään tuen euromääräistä nostamista, joka helpottaisi saamaan omaishoitajia helpommin esim. vanhuksillemme.

Hollolassa on yli 65-vuotiaita 5782 henkilöä ja yli 75-vuotiaita 3047 henkilöä. Yli 75-vuotiaista kotona asuu 93,6 %, ja tehostetussa palveluasumisessa 195, näistä 172 tehostetuilla laitospaikoilla, muussa palveluasumisessa 19 henkilöä, eli laitospaikoilla vanhuksistamme (yli 75-vuotiaista) on 6,4 %. 230 henkilöä on säännöllisessä kotihoidossa.

Omaishoidontukea Hollolassa saa tällä hetkellä kaikkiaan 82 perhettä. 20 näistä saa 2 luokan tukea (826,87 e / kk) ja loput saavat 1 luokan tukea (413,45 e /kk).

Kun vertaamme omaishoidon kustannuksia tehostettuihin laitospaikkoihin, tehostettuun palveluasumiseen sekä palveluasumiseen kuntien maksama euromääräinen ero on valtaisa! Laitospaikkojen hinta on noin 3000 - 5000 e / kk / laitospaikka.

Kun mietimme mikä on vanhuksille toivomuksiensa mukaisesti halutuin paikka asua, kotona, joissa he kokevat asumismukaisuuden ja turvallisuuden olevan parasta ja verrataan sen vastapainona ns. laitospaikkaa ja siitä kunnalle tulevia menoja. Säästö kunnalle on valtaisa. Ja vanhuksemme voivat huomattavasti paremmin ja saavat asua kotonaan niin pitkään kuin se on mahdollista.

Aloitteessa voidaan tehdä myös hanke, johon kehittämistyöhön haetaan rahoitusta tai korona-rahoitusta yksinäisyyden poistamiseksi ja asuinolojen helpottamiseksi.

Liite

15.11.2021

Tuija Brax

Jenna Parviainen

Kristiina Vanhala-Selin

Matti Laurila

Teemu Laine